

CICERÓ, A III/III-AS ÜGYNÖK

A Bajor söröző pincére mély hajlongások közepette kért elnézést a késésért, amikor felszolgáltatta a konyakot és a sört. Kerendi udvariasan biccentett, majd hátrasimította őszülő hajtincseit és mélyen Szeplős László szemébe nézett.

– Értsd meg! Szükségünk van a segítségedre, Ciceró!

Asztaltársa erősen kopaszodó fején már verejtékcseppek gyöngyöztek.

– Ezerszer kértelek már Lacikám, hogy ne szólíts Cicerónak. – suttogta idegesen. Reszkető kézzel a pohár után nyúlt és belekortyolt a konyakba.

Kerendi egy hatásvadász fintor után folytatta:

– Nézd, Lacikám! Árvaházán elismert politikus lettél. Ezt jórészt nekünk köszönheted. Te voltál a legjobb ügynökünk, az én legjobb tanítványom.

– Muszáj ezt mindig felemlgetni!? – kérdezte éles hangon Szeplős. – Te már ex-őrnagy vagy a Duna-Gate ügy óta, a III/III-as osztályod pedig döglött oroszánok gyülekezete.

– Inkább alvó oroszánoké. Semmilyen titkosszolgálatot nem lehet csak úgy leváltani. Az

információ mindig hatalmat jelent. Csupán szívességet kérek. Ha nem tudnád, mi tettünk naggyá, „szürke eminenciássá” Árvaházán. Ezért nem is hálát várok tőled, csupán a GENEROX Kft.-nek kellene néhány dolgot elintézni.

– No ne röhögtess!

– Te nem akárci vagy, ezt ne feledd! Neked Lacikám, a városi önkormányzatban jelentős befolyásod van. Mi a „D” részlegben csak egy kis autószalont akarunk építeni, ami keresztezi az új városrendezési tervet. Igazán besegíthetnél, hogy...

– Elég! – szakította félbe Ciceró. – A GENEROX Kft.-t túl sokan ismerik. A főnököd felesége Hován Imréné, a volt megyei állambiztonsági góré, Csont ezredes titkárnője volt.

– Nem fogalmaztál pontosan. Hovánné csak a nyilvántartási osztályunkat vezette.

– Ezek szerint nem véletlen, hogy ott dolgozol?

– Te is tudod, hogy a Németh-kormány lapátra tett bennünket még 1990. január végén, pedig a megyei III/III olajozottan működött. Végh őrnagy árulása után minden vidéki belső elhárítási szervnél kitört a pánik. Én ugyan sohasem bántam meg, hogy elhagytam a tanári pályát és állambiztonsági tiszt lettem. Mi a párt láthatatlan hadserege voltunk... Diszkrét módszerekkel igyekeztünk elfojtani minden ellenséges-ellenzéki megnyilvánulást. A gazdasági gondok 86-tól súlyosbodtak, és egyre több feladatot kaptunk. Az MSZMP leghívebb embereit a lehallgatási botrány után pontosan azok a „hernyók” tagadták meg, kik előtte velünk végeztettek el minden piszkos munkát. „Bebábozódtak”, cinikusan magunkra hagytak bennünket és reformszínű „lepkeként” tetszelegtek az első szabad választáson.

– Ezt kívánta a történelmi szükségszerűség. – mondta Ciceró.

– Már megint előveszed a fráziskészletedet, Szeplős! – szólt emelt hangon Kerendi. – Ez már a véredben van! Nem véletlenül kaptad a Ciceró fedőnevet. Beszédeidben mindig ügyesen válogattad meg a szónoki fogásokat... Szenvedélyes előadásaidban mindig jól tudtad higgadt érveléssel ötvözni. Még emlékszem a jelentéseidre...

– De azok már nincsenek meg... Úgy tudom, mindent elégettetek. – szakította félbe Szeplős ingerülten.

– Majdnem mindent. Csont Bandival azért a kartonokról készítettünk néhány fénymásolatot, a biztonság kedvéért... Nem kell megijedned, nem akarlak zsarolni.

– Én mindig korrekt embernek ismertem Kerendi „elvtársat”. – mondta Szeplős.

– Ne légy velem igazságtalan, Szeplős! Egyébként mit is mondott Ciceró, mint szónok? „Az igazságosság alapja pedig a hűség, vagyis szavaink és megállapodásaink állandósága és valóságosága”.

– A rendszerváltás után engem már semmi nem kötelez. – válaszolt dühösen Szeplős.

– A mi barátságunk remélem, azért örökké tart. A múlt hónapban találkoztam a nyugdíjazott pesti nagyfőnökeinkkel. Tőlük tudom, hogy tulajdonképpen 1989. szeptemberében neked köszönhettem a Közbiztonsági Érdemrend arany fokozatát. A lakitelki találkozóról küldött jelentéseidnek! Nem hiába mondogatta Csont ezredes: „álmodni sem mertem volna, hogy egy kabátlopás miatt a hadseregben szervezett kis senki egyetemistából ilyen profi ügynök válhat a belső reakció elhárításánál”.

– Igaz, hogy segítettetek nektek, de amit a rendszerváltás után elértem, azért én megoldoztam.
– válaszolta Szeplős.

– Hagyjuk az olcsó közhelyeket, Ciceró! Nagykádasról nem véletlenül kerültél be Árvaházára. Ebben besegített párttitkár barátod is, de főleg mi álltunk melletted. Az igazgatói kinevezésed érdekében is mi nyúltunk alá Suszter Gyula elvtárssal. Sőt! A tanáccsal szemben a munkaügyi pered elsimításában is mi segítettünk. Kicsit azért felfújtuk, mint „ügyet”. Az ellenzéki társaságnak így hihetőbben elő tudtad adni a hatalommal szembenálló, érzelmileg sérült, demokrata lelkületű embert, amikor a pártalakítatók közé becsempésztünk.

– Ezt Csont ezredes akarta, ugye? – kérdezte Szeplős.

– Közös álláspontra jutottunk ebben is. – felelte Kerendi. – Akkor már sejtettük, előbb-utóbb nálunk is megjelenik az első alternatív szerveződés... Azóta Te is belátod, hogy nemcsak ösztönös elégedetlenségi mozgalomként indultatok... De ennek a társaságnak még nem volt egy olyan vezérkara, amely a szélsőségeseket kordában tarthatta volna. A megyei értelmiség nagy része 88-ban még félt tőletek. Attól is tartottunk, hogy Szeder ügyvéd átveszi az irányítást és így az országos központról nem kaphatunk elég információt. Szeder Laci veszélyes ellenfele lett az MSZMP-nek... Suszter Gyula és a pártapparátus nem véletlen, hogy a semlegesítését követelte. Nem is sejtették, milyen rafináltan szerveztük meg az elnökké választásodat.

– Engem nem ti, hanem a tagok választottak meg. – mondta mérgesen Szeplős. – Sokat tettem azért, hogy Árvaházán legyen az erdélyi menekülttábor. Elértem azt is, hogy létrejöjjön a párbeszéd az MSZMP és az ellenzék között. Nagy nehezen sikerült megnyugtatóan megszervezni a március 15.-e együtt ünneplését. Nem tűröm, hogy spicliként kezelj, miközben én a békés átmenet érdekében tettem mindent!...

– Frázisok helyett inkább gondolj vissza az akkori politikai helyzetre! A Központi Bizottság szétesőben volt... A megyei pártbizottság hemzsegett az ősbolsevik elvtársaktól, akik a belső elhárítástól egyenesen inkvizíciót követeltek. A helyi hatalom átvételére törekvő reformkommunisták maximális toleranciát vártak volna el a zsenge politikai szerveződésekkel szemben, amelyekből még hiányzott a politikai kultúra is... Tele voltak romantikus antikommunistákkal. A mi belső elhárításunk egy szakadófélben lévő kötélben egyensúlyozott, ostorral a kézben, miközben jobbról és balról egyaránt parancsokat osztogattak; az összegyűjtött információkból mindkét irányzat politikai tőkét akart kovácsolni a másikkal szemben. Az erdélyi menekülttábor akkor nagyon is aktuális volt a kormánynak... És egy nemes feladat az alternatív szervezeteknek, ami leköti az energiájukat, így kevesebbet

foglalkozhattak a gazdasági csődhelyzettel, az MSZMP Achilles-sarkával. A március 15.-e közös ünneplése már központi pártutasítás volt.

– Bevallom, féltem március 15.-től. – mondta Szeplős. – Csordásék és Sárdiék pártja túl radikális volt. Provokátoroktól is tartottam, vagy ahogy te nevezted őket: a vadóc antikommunistáktól, hogy a nemzeti ünnepünket meggyalázzák.

– Amikor végre lejött a központi pártutasítás, Te jól, taktikusan léptél. Sárdiék és Csordásék szervezete nem volt teljesen ismert, ezért boldogan aláírták a megegyezést az MSZMP-vel és a népfronttal... És csak később jöttek rá, mennyire lóvá tettük őket, amikor már Pesten az ellenzék eldöntötte, hogy külön ünnepel.

– Szövő Péternek is nagy szerepe volt ebben – jegyezte meg Szeplős álszerűen.

– Szövő Péter különös egyéniség. – mondta Kerendi. – Te is tudod, kétszer jelentkezett az MSZMP-be, de az életkora miatt elutasították.

– Ezzel nekem valahogy sohasem dicsekedett. – csodálkozott Szeplős.

– Nem véletlen. – folytatta Kerendi. – A „demokrata” huszáruniformisba bújtatott prófétát fantasztikusan tudta és tudja előadni. Álpátosszal pufogó szólamait a beszédeiben vagy éppen az újságcikkeiben jól időzítve, mindig a politikai divat elvárásainak megfelelően sütötte el.

– Ne bántsd Pétert! – ripakodott rá Szeplős. – Sokat köszönhetünk neki.

– Azt remélem, nem vallottad be, hogy az ügynököm voltál, ugye? – kérdezte Kerendi.

– Ha beismerném, viccnek venné az egészet. – felelte Szeplős. – Képviselői karrierjét valójában én alapoztam meg. Szerettem volna visszavonulni, de ti nem engedtétek.

– Persze, mert Szeder ügyvéd csapata vette volna át az irányítást. – szólt közbe Kerendi. – Akkor nagyon aggódtunk érted...

– Utólag bevallhatom, kétszer valóban le akartam mondani. Éreztem a rendszer- váltás közeledtét a kongresszus hangulatából. Szeder és hívei kiszorultak... S ekkor jöhetett Szövő Péter. Tekintélyét a megyei lapokban publikált ellenzéki cikkeivel alapozta meg a tagság előtt.

– A belső elhárítás értekezletein többször felvetették, hogy Szövő Pétert tolod magad előtt, mert félsz a leleplezéstől.

– Az improvizált tömegtüntetés felelősségét végül mégis az én nyakamba akartátok varrni, pedig a konkurrens párt képviselője vetette fel. Péter belekapaszkodott, mert félt a tömegbázis gyors elvesztésétől. A gyűlésen percek alatt felforrósodott a hangulat, mindenki a tüntetés lázában élt.

– Másnap reggel az árvaházi pártbizottságon persze begörccsöltek a hírre. A magyarázkodó

jelentésed nem nyugtatott meg senkit. A március 15.-i összeborulás után hidegzuhanyként hatott a demonstráció. Ráadásul gazdaságpolitikai jelszavakkal mentek a térség amúgy is kapkodó vezérkarának... A felelősség egyértelműen nemcsak téged terhelt, bár diplomatikus modorral igazán leszerelhetted volna Szövő Pétert.

– Csordásék és Sárdiék pártja úgyis megszervezte volna. – vágott közbe Szeplős.

– Ez az érv akkor is gyenge lábon állt. – mondta Kerendi. – Másnap reggel összegeztük a megyei ügynökhálózat jelentését. Láttuk, az ellenzéki pártok versengése valóban beindult, a tüntetés során viszont egységet tapasztaltunk... Bár az áremeléssel szemben a sablon jelszavakon nem léptek túl. Megpróbáltak felvázolni egy helyi viszonyokra érvényes gazdaságpolitikai koncepciót, ami eléggé félresikerült.

– Konzervatív megye voltunk, Lacikám. – szakított félbe Szeplős. – Ha itt valaki karriert akart, szakértelem mellett-helyett párthúséget kellett bizonyítania. Abban az időben nagyon kevés szakember csatlakozott az ellenzékhez.

– A szakértelem hiányát viszont elég sokszor sikeresen pótolta az ellenzék demagóg hangszerelésben megfogalmazott, „keménykedő” levelekkel a sajtó hasábjain.

– A mi pártunk nagyon taktikus volt... az Ellenzéki Kerékasztalnál is megmutatkozott fölényünk.

– Emlékszem a jelentéseidre.

– Ott már spontán felvetésekkel nehezebben tudtam operálni. Elsősorban a központi pártutasításokat egyeztette helyi szinten az ellenzék. A gazdasági kérdéseket minden esetre sikerült lesöpörnöm az asztalról... Elsősorban az 56-os mártírok rehabilitását szorgalmaztuk.

– Mindig csodáltam a színészi képességeidet, Ciceró. – mondta Kerendi. – Te szépen háttérben maradtál... Szövő Pétert készítetted fel a tárgyalásokra a mi instrukcióinkkal... Így lényegében ő kavarta fel helyetted a szart. Ugyanakkor az MSZMP átalakulása sem állíthatott meg. 1956 megünneplése, a 4 IGEN kampány, a NEXT 2000-es botrány és a Duna-Gate ügy már mind-mind a változás előszele volt.

– A belső elhárítás központi megszüntetésekor úgy éreztem, végre visszakaptam a szabadságomat!

– Te mindig is szabad voltál, Ciceró. – szólt gúnyos hangon Kerendi. – Nálunk viszont titkosszolgálatot nem megszüntették, hanem elzavarták. De ma is létezik! Január végén a főkapitányságra hívták a belső elhárítás hivatásos állományát. Huszonnégy óra gondolkodási időt adtak nekünk, választhattunk: átmegyünk bűnügyi nyomozónak, vagy végkielégítéssel elfogadjuk az „obsitot”. Ezt tették velünk a mocskok! A III/III a rendőrség szürkeállománya volt. A MI főnökünk, Csont ezredes nem pártösszeköttetés útján szerezte a Vörös Csillag érdemrendet... Mint elhárítási szakember érdemelte ki. A hírszerzést, a kémelhárítást és a belső elhárítást profi módon hangolta össze. A hírszerzők komoly munkát végeztek, segítettek a KEOKH munkatársait. Az erdélyi menekültek közé beépült Securitáte ügynököket szűrték ki.

Aczél Jancsinak meg különösen jó érzéke volt ehhez.

– Nem arra a tisztre gondolsz, aki véletlenül átlőtte a tenyerét? – kérdezte Szeplős. – Az újság címlapjára került, ahol a „ház kutatások nagymestereként” mutatták be.

– Azért küldtük mindig őt, mert törvényes formát kellett adni tevékenységünknek. Aczél Jancsi jogot végzett. A bizalmas nyomozati anyagokat a III/III-nak eladható formába kellett önteni, ezért használtuk fel Jancsit. A rendszerváltás után már az Információs Hivatalnál hiába próbált elhelyezkedni, az ellenségei betartottak neki... Azt hiszem, a kémelhárítók szívérogtatták ki azt a sajnálatos balesetet a sajtónak...

– Éppen ők? Ez hihetetlen! – csodálkozott Szeplős.

– Ez a legvalószínűbb- mondta Kerendi. – A belső elhárítást politikai okok miatt feloszlatták, a kémelhárításnál nagyobb probléma volt: több tiszt bűncselekmény gyanújába keveredett. KGB-s tisztekkel együtt rendszeresen csempészték a határon.

– Az eszem megáll! – mondta Szeplős.

– Pedig így volt... Főleg híradástechnikai cuccokat cseréltek aranyra. Különösen jól jött nekik a kishatárforgalom. A legtöbb üzletet az időközben tönkrement pátendi tsz-ben fedezték fel. A tsz barter-kereskedelmet folytatott a szovjet kolhozokkal. Mezőgazdasági termékeket cseréltek építőanyagokra. A téglák nagy része persze meg sem érkezett a tsz-hez, hanem egyenesen a kémelhárító tisztek telkére szállították.

– A pátendi tsz-ben mit keresett az árvaházi kémelhárítás? – kérdezte Szeplős.

– Maturák János, Kazsári Miklós, Ukrán Imre és Kulcsos Gábor voltak benne a legjobban. Az ügyet Aczél Jancsival vizsgáltuk. Ez a „belső nyomás” kétszeresen cikis volt. Egyrészt dörzsölt rókákkal álltunk szemben, akik azonnal eltüntették a szajrét... A bizonyítási eljárás döcögött. Csont főnök is belekeveredett, mert hamis kiküldetési rendelvénnyel járt át Kárpátaljára feleségestül... No, ne mondjam, miért... Ráadásul abban a tsz-ben kellett nyomoznom, ahol az öcsém főágazatvezető volt; Kazsári őrnagy testvére pedig az elnökhelyettes! Mintha szándékosan jelöltek volna ki engem. Több kémelhárító tiszt másodállásban dolgozott a termelőszövetkezetnél, mint a mezőgazdasági szakcsoport tagja. Volt, aki azon bukott meg, hogy az OTP-ben hiteleket vett fel jogtalanul. Egyik nap, mint BM-alkalmazott, másnap már mezőgazdasági szakcsoporttagként kapott pénzt... Vagyis okirat-hamisítást követtek el.

– Elítélték őket? – kérdezte Szeplős.

– Az eljárás nagyon lassú volt. Az új kormány sem ragaszkodott a régi kémelhárítás lecseréléséhez. Csupán az volt a kérdés: ki mennyire sáros, a parancsnoki vizsgálati anyag tényeit milyen módszerrel tudják megcáfolni... Az ügy jó fél évig feküdt a BM-ben, míg átadták végre a Katonai Ügyészségnek. Maturák őrnagy fején volt a legtöbb vaj, persze nyugdíjazták... Később Kazsári őrnagyot is menesztették. Csont Bandi helyettesét, Apró Bélát léptették elő alezredessé, vele szerveztették meg a Nemzetbiztonsági Hivatal árvaházi kirendeltségét. Két

pesti nagykutya is kapott a csempészáruból, őket is nyugdíjazták, így majdnem sikerült eltussolni az ügyet.

– Hogyan csak majdnem?

– Egy mitugrász újságíró félinformációkkal botrányt kavart belőle... Talán még emlékszel rá...

– Valami rémlik. – motyogta Szeplős.

– Ezek a fiúk meg sajtóperrel fenyegetőzve ráijesztettek a szerkesztőségre, ahol minderről informálta őket egy régi SZT (szigorúan titkos) tiszt, Csokoládé Pista! Összehoztak valahogy egy helyreigazítást a lelkiismeretük megnyugtatóására... Az egész rendőrség rajtuk röhögött.

– Aztán mi történt?

– Az a szigorúan titkos tiszt lebukott a lapnál. A bírósági eljárást csendben lefolytatták. Minden sáros tisztet repítettek a Nemzetbiztonsági Hivatalból... Majdnem minden sáros tisztet...

– És a III/III-as osztályon dolgozó embereiddel mi lett?

– Mízsák József, aki az árvaházi főiskolák felelőse, általános iskolai igazgató- helyettes lett. Az elmúlt héten találkoztam Csont ezredessel, az APEH-től szállt ki hozzám adóellenőrzésre, és éppen felőled érdeklődött.

– Felőlem? – kérdezte megdöbben arccal Szeplős.

– Igen. – mosolyodott el Kerendi. – Fél évig a te polgármesterségedről suttogott a város. Hát nem természetes, hogy érdeklődött sorsod felől? Mivel a parlamenti választásokon nem indultál sem egyéni körzetben, sem listán, nem csoda, ha a helyhatósági választások előtt téged tartottunk mi is esélyesnek a polgármesteri székre.

– Igyekeztem a politikai porond színpalái mögött maradni. – mentegetőzött Szeplős. – Képviselőként sohasem indultam volna. A tavaszi választásokon az ellenzék már egymást marta a biztos győzelem tudatában...

– A hatalomért! – kiáltott közbe Kerendi. – Ezek a demokraták, akik egymásra sohasem köptek volna a politikai rendőrség kihallgatásai során. Még talán kínzással sem bírhattuk volna őket tanúvallomásra. A választás finisében már nemcsak köpdösték, hanem a hataloméhség bűvöletében tépték is egymás húsát a politikai kultúra leple alatt. Árvaháza legfurcsább fintora éppen az volt, hogy 89-ban még boldogan vonultak az MSZMP-vel, és a népfronttal egy zászló alatt március 15.-én. Egy év múlva már majdnem minden ellenzéki párt a saját választási zászlója alatt külön ünnepelt; szavazópolgárok után sóhajtozva...

– Azért nem szabad minden pártot egy kalap alá venni, Kerendi. – mondta Szeplős. – A mi pártunk mértéktartásával elérte...

– Inkább a sikered titkát áruld el, Szeplőském!

– A pártok választási stábja nálunk különösen nehéz helyzetben volt. Itt a tömegek politikai közömbössége kilátástalanság-érzetből fakadt... Az alaphangulat ez volt! A konkurens pártok, Csordásék és Sárdiék ezt a közönyt hangos propagandával sem tudták feloldani. Ők szolid nagytakarítás helyett totális kiseprést hirdettek...

– Sokan be is csináltak! – vetette közbe Kerendi.

– A szakemberek többsége azért mégis csak kivárt. – folytatta Szeplős. – Óvatosan körbeszagolták a pártokat, de nem kötötték egyik szekeréhez sem magukat... Csupán riszáltak minden irányba. A nagy kommunista múlttal rendelkezők maradék összeköttetéseiket felhasználva a gazdasági szférába menekültek.

– Igazán megoszthatnád velem az árvaházi választási győzelem „belső” titkait! – kérlelte Kerendi.

– A központi pártprogramhoz igazodtunk. – mondta Szeplős. – Minden párt hiteles képviselőjelölőket igyekezett felmutatni. A pártprogram vázát a helyi gazdasági gondok megoldási lehetőségeivel díszítettük fel... Nem színesen... Egyszerűen. A túlzott ígéretek visszatetszést szültek volna. Már az első sikertelen választási fordulóban sokakban felerősödött egy általános „párthányinger”...

– Vagyis a tömegtudatot nem lehetett tovább manipulálni. – szakította félbe Kerendi.

– Majdnem fején találtad a szöveget Lacikám. – mondta Szeplős. – Egy felfokozott ígéretekre épített kampány a második fordulóban csak tovább növelte volna a politika iránti csömört. A konkurens pártok erre nem figyeltek és még elkövettek egy nagy taktikai hibát; az árvaházi és a megyei pártpaktumot. A választóikat vérig sértették az első szabad választásokon! Fejük fölött megalkudtak a jelöltekre... A tudtuk nélkül! Jelöltjeikkel sakkoztak egy hatalmi sakktáblán! A megegyezés eredményét aztán közölte a sajtó. Ez törvényszerűen vezetett a bukásukhoz.

– Hogyan lettél te Árvaháza és a megye szürke eminenciása? – kérdezte Kerendi.

– Ezt a címet rám ragasztották! – tiltakozott Szeplős. – A sikeres kampány-menedzseri tevékenységem után mindenki azt hitte, hogy a helyi hatalom szálai az én kezemben futnak össze. Hetente 70-80 levelet kaptam, amelyben egymást jelentgették a karrieristák. Az árvaházi hierarchia teljesen felborult. Pletykák és irigykedő suttogások neveztek ki a megye „keresztapjának”.

– Kicsit sajnállak, ha belegondolok az akkori helyzetedbe. – jegyezte meg Kerendi.

– Sohasem tetszett a „keresztapa” megjelölés. A polgármesteri állásra sem pályáztam. Különbösen biztos voltam benne, hogy az önkormányzati választásokon kudarcot szenvedünk. Előtte csaknem öt hónapon keresztül dörgölődtek hozzám a karrieristák... Majd elfordultak tőlem. A párt veresége jobban fájt... Az időközben megváltozott tömeghangulat áldozatai

lettünk. Sokan hittek a győzelemben, bennem is...

– Ciceróban?

– Elég legyen már a cinizmusból, Kerendi! – kiáltott fel Szeplős. – Én nem vagyok szürke eminenciás, hanem csak egy pártlistán megválasztott szürke önkormányzati „kisegér”.

– Aki segít régi barátján. – toldotta meg Kerendi.

– Elegem van a cicerózgatásból is. Árvaházán ősz óta amúgy is terjed a pletyka, hogy besúgó voltam a politikai rendőrségnél. Melyik embered fecsegetett?

– Mi sohasem fecsegünk. – csitította Kerendi.

– Pedig néhány BM-tisztnek eldicsekedhettél. Alig tudtam megállítani azt a III/III-as legendát, amivel körbevettek. Kénytelen voltam összehozni egy besúgólistát, amit szétküldtem az országgyűlési képviselőknek és a sajtónak... Persze postáztam magamnak is.

– Te hülye vagy, Szeplős!

– Inkább csak taktikus. Én voltam a lista élén. Utánam következett annak az undorító újságnak a szerkesztősége, néhány főiskolai tanár, ellenzéki vezetőkkel kombinálva.

– Te őrült! – kiáltott rá dühösen Kerendi. – Ezt a hamis listát számon kérték rajtam is... Szóval te voltál?...

– Nekem több veszítenivalóm van, mint egy ex-őrnagynak. – mondta Szeplős. – Szívességet kérsz? Lehet, hogy megteszem... És ha mondjuk, nem? Fentről bármikor megkérhetem a „tisztasági bizonyítványomat”! Felsőbb érdekből bármikor elsimíthatnak egy árvaházi pártbotrányt. Maximum, amit megállapíthatnak, hogy alkalmanként köteles voltam beszámolni Kerendi őrnagy elvtársnak, aki Ciceróként felvezetett a megyei III/III. hatos kartonjára...

– Vegyem úgy, hogy nem segítesz a GENEROX cégen? – kérdezte Kerendi.

– Utána fogok nézni, mit is tehetek. – válaszolta Szeplős. – Önszántamból szívesen cselekszem, de ha zsarolással próbálnának rávenni valamire...

– Akkor arra igyunk, hogy mindent megpróbálsz az autószalon érdekében, Lacikám. – mondta Kerendi, és felemelte korsóját.

– Én arra iszom, hogy örökre elfelejthetjük a múltat. – válaszolta Szeplős és lehajtotta a maradék sört.

Kerendi csattintott a pincérnek és fizetett. Szinte egyszerre álltak fel az asztaltól és barátságosan elköszöntek.

*

Néhány perc múlva Szeplős a sörözővel szemközi telefonfülke ablakából látta, hogy Kerendi elindul a körút irányába. Elmosolyodott, majd bedobott a készülékbe egy érmét, és tárcsázott:

– Halló, Katinka!... Maga az?... Legyen szíves kapcsolni Apró alezredes urat!... Szia Béla!... Te vagy az?... Igen... Igen!... Kerendi és a III/III. újra kavar... Igen... Igen!... A magnófelvétel tökéletesen sikerült... De csak később tudom leadni a kazettát... Sajnos nem érek rá!... A frakciómat kell felkészítenem a következő önkormányzati ülésre!... Igen...Igen!... Értettem!

R. KOVÁCS LÁSZLÓ

Hamvas László kontra R. Kovács László per a bíróságon

A feljelentés (2677/1991.sz. ügyirat)

Tisztelt Városi Bíróság!

R. Kovács László Nyíregyháza, Moszkva út 35.sz. alatti lakos ellen a sérelmemre 1991. szeptember 13.-án nagy nyilvánosság előtt elkövetett rágalmazás vétsége miatt a Btk. 266.§ (bek) b pontja alapján a törvényes határidőn belül

feljelentéssel

élek és kérem a T. Városi Bíróságot, szíveskedjék az ügyben határnapot kitűzni, arra az érdekelteket megidézni és a lefolytatásra kerülés bizonyítás eredménye alapján a magánvádott bűnösségét megállapítva a törvényben előírt keretek közötti minél súlyosabb büntetést kiszabni a terhére.

Mellékelten csatolom a folyó hó 13.-án az MDF nyíregyházi Városi Szervezetének taggyűlésén felvett jegyzőkönyv fénymásolatát, továbbá mellékelem eredetiben a rágalmazás tényét egyértelműen tartalmazó 8 oldalas nyomdai kiadványt, amelyet a nagy nyilvánosság előtt, a városi székházban adott át a megjelent tagoknak, amely tény a jegyzőkönyv is tanúsítja. Tekintettel arra, hogy fontos munkaköri beosztásom és politikai pályámon ezen rágalmazás a becsületem nagymértékű csorbítására alkalmat ad, ezért ezen cselekmény büntetőjogi felelősségrevonása nem maradhat el.

Jelen feljelentésem külzetén lerovom a 800 Ft eljárási illetékbélyeget.

Nyíregyháza, 1991. szeptember 27.

Tisztelettel:

Hamvas László

*

R. Kovács László feljelentett válasza

Tisztelt Városi Bíróság!

Sajnálattal vettem tudomásul, hogy 1991. november 29.-én a békítő szándékkal történő meghallgatás nem vezetett eredményre. Hamvas László feljelentő bejelentette, hogy eláll a feljelentéstől, ha az MDF nyíregyházi Városi Szervezete előtt visszavonom azt a kijelentésemet, mely szerint Ő a rendszerváltás előtt a megyei politikai rendőrségnek dolgozott. Sajnos lelkiismereti okokból meg kellett tagadnom a kérését, mert ez nem fedné a valóságot.

Hamvas László ugyanakkor feljelentésében hamis váddal illet. Az MDF gyűlésén megjelent 18 tagnak és vendégnek én nem osztogattam az írásomat. A könyvtáraknál vásárolták meg, mint Hamvas László. Érthetetlen az is, hogy a feljelentő a novellámat, mint „a rágalmazás tényét egyértelműen tartalmazó nyomdai kiadványt” nyújtotta be „bűnjelként”. Tudomásom szerint irodalmi művet és annak szerzőjét utóljára iszlám bíróság ítélte el. (Salvan Rhusdira gondolok, akit távollétében halálra ítélek a „Sátáni versek” című kötete miatt.) A békéltető tárgyaláson azért kértem a tisztelt bíróságtól, hogy zsenge irodalmi szárnypróbálgatásom termékét ne elemezzük a tárgyaláson, hiszen a bíróságnak nincs szakértője, irodalmi kritikusa az ügyben. „Írói lelkemet” már amúgy is megviselte dr. Takács Péter országgyűlési képviselő szeptember 9.-i nyilatkozata a Kelet-Magyarország hasábjain, amikor „politikai banditizmusnak” nevezte a „Ciceró, a III/III-as ügynök” című novellámat. (Azóta képtelen vagyok folytatni „A rendszerváltás széthámosai” című első regényemet, amelyre komoly kiadói ajánlatot kaptam.)

Kérem a bíróságot, hogy a bizonyítási eljárás kizárólag arra korlátozódjon, hogy Hamvas László a rendszerváltás előtt dolgozott-e a politikai rendőrségnek, vagy nem?

A következő tanúk beidézését kérem az érdemi tárgyalásra, akik a bíróság előtt tegyenek esküt tanúvallomásuk előtt:

- 1. Szép Imre, - Nyíregyháza, Zrínyi I. u. 9.,
- 2. dr. Koncz András, - Nyíregyháza, Gábor B. u. 52.,
- 3. Kerecseny László, - Nyíregyháza, Szabadság tér 10. II. emelet,

- 4. Vad Sándor, - Nyíregyháza, Szabadság tér 10. II. emelet,
- a fe1jelentő: Hamvas László, - Nyíregyháza, Szabadság tér 10. I. emelet.

Feltételezem, hogy a tanúk nem tagadják meg a tanúvallomást, illetve egy saját aláírásmintát, hiszen a fe1jelentő állítása szerint nem töltött be olyan funkciót, nem végzett olyan munkát, ami államtitkot sértene.

A bíróság mérlegelje, hogy a tárgyalást a III/III-as törvény hatálybalépése előtt, vagy után tűzi ki.

Nyíregyháza, 1991. december 6.

Tisztelettel:

R. Kovács László

Elárulta egyházát!

Római katolikus papként elárulta egyházát, kiszolgáltatta a politikai rendőrségnek hittestvéreit. Fedőneve: „KAKUKK” volt. Bízunk abban, hogy nem várja meg a III/III-as törvényt, hanem jelentkezik püspökénél...

Előtte olvasson bele Máté evangéliumának 26-27. fejezetébe:

„26.14. Akkor a tizenkettő közül egy, akit

Iskáriótes Júdásnak hívtak a főpapokhoz menvén

26.15. Monda; Mit akartok nékem adni és én kezetekbe

adom őt. Azok pedig rendelének neki harmincz ezüstpénzt.

26.21. És amikor esznek vala, monda (Jézus)

Bizony mondom néktek, ti közületek

egy elárul engem.

26.22. És felettébb megszorodva kezdék mindannyian

mondani néki: Én vagyok-e az, Uram?

26.23. Ő pedig felelvén, monda: Aki velem együtt

mártja kezét a tálba, az elárul engem.

26.24. Az embernek Fia jóllehet elmegyen, amint meg van

írva felőle, de jaj annak az embernek, aki az

embernek Fiát elárulja; jobb volna annak az

embernek, ha nem született volna.

27. 3. Akkor látván Júdás, aki őt elárulá, hogy elítélték

őt, megbánta dolgát és visszavivé a harmincz

ezüstpénzt a főpapoknak és a véneknek.

27. 4. Mondván: Vétkeztem, hogy elárultam az ártatlan vért.

Azok pedig mondának: Mi közünk hozzá? Te lássad.”

Érthetetlen, hogy a belső elhárítás miért nem a „Júdás” fedőnevet adta Önnek „Kakukk” helyett.

Nincs joga senkinek ítélkezni Ön felett, bízson Istenben...

Nyílt levél Juhász Bélának

(Varsánygyüre, Kossuth út 12.)

„HALASI” Ügynök Úr!

Hallottuk, hogy már nem dolgozol a nyíregyházi utazási irodánál, mint idegenvezető, visszatértél eredeti hivatásodhoz, a pedagógus-pályára.

Pedig igazi kisvárosi aranyifjú voltál, akit a társaság csodált, amikor világjáró kalandjaid előadtad. Lenyűgöző modoroddal, perfekt német nyelvtudásoddal Te voltál a Hotel Szabolcs és az Unicum kedvence,...

Béla!

Személyedet még a III/III-as törvény sem érinti, hiszen Te a III/II-es ügynöke voltál. Elsősorban a külföldi állampolgárok megfigyelése lett volna a feladatod. De Te magánszorgalomból vállaltad a besúgói szerepet a belső elhárításnak.

Emlékszel, amikor Igricet 86-ban elvitték súlyos hűncselekménnyel gyanúsítva, hogy lakásán összeszedhessék a szamizdat-kiadványokat. Elsőként Te voltál figyelmeztetve, mert nem tudtuk, hogy Te vagy a spion!

Ugye emlékszel H. Ibolyára is, akit feljelentettél?

Mi bízunk benned. Naivan elküldtünk Budapestre Solt Ottiliához Beszélőkért, Hírmondókért. Elmentél Nagy Jenőhöz is, a Demokrata szerkesztőjéhez. Beférköztél a bizalmába és csináltál nekünk egy nagy adósságot. Kifizettük, de Jenő súlyosabb árat fizetett: 6 nap múlva újabb házkutatást kapott.

Összeszámoltad már magadban, hány embert hurcoltak el a munkahelyéről miattad 1986-88 között Nyíregyházán?

Mi volt a bűnünk?... Olvastak!...

N. Éva nyomdászlányt, aki kihallgatása után idegileg teljes kikészült...

P. Győző tanárt az iskola sportpályájáról vitték el, amikor a diákjaival focizott. Nagy fogásuk volt! Elkoboztak tőle egy táska szamizdatot.

Ugye emlékszel még B. Katira is, akit arra kényszerítettek, hogy a tárgyaláson a barátja ellen valljon?..

K. Zoli bácsit is elvitték a tanári szobából és a kihallgatása során „rábizonyították”, hogy

elolvasta a Magyar Írószövetség 1986-os jegyzőkönyvét. (Ez akkoriban még tiltott kiadvány volt.)

Emlékszel-e még P. Mihálynéra; 1987-ben 1876. szám alatt beidézték tanúskodni a rendőrségre. A 71 éves, beteges néni persze „nem emlékezett” arra, ki mit olvas. Vele akarták bizonyítani a Te jelentéseidet!

Ugye emlékszel még M. Lajosra és N. Zsófiára? Lajos repülő volt a Mezőgazdasági Főiskolán. Az „elbeszélgetés” után ugyan beszolgáltatta a szamizdat kiadványokat, de beszervezni már nem tudták. Hiába próbálták zsarolni, hogy sohasem repülhet. Nem tudták megtörni.

„Halasi” Juhász Béla!

Utólag azért megírhatjuk, hogy jelentéseidben kicsit túlértékelted ügynöki szerepedet. A szamizdat-hálózatnak 29 tagja volt. Nem voltunk NAGY ellenzéki csoport, mint ahogy Te állítottad rólunk, - csak egy szűk, értelmiségi kör.

Tagjaink félelme majd olyan erős volt, mint a kíváncsisága a „második nyilvánosság” sajtója iránt. Féltünk (az újságokra nevek helyett jeleket tettünk),... Féltünk a lebukástól és Téged is féltettünk.

Ma, amikor legalább annyi ellenzéki VAN, LETT, mint 1945 után ellenálló, mi nem dicsekszünk „üldöztetéseinkkel”. Nem érzünk bosszúvágyat irántad, ha az utcán meglátjuk őszülő Castro-szakálladat,... Csupán megvetést, undort érzünk...

Ha Te is perelni szeretnél rágalmozás címén a bíróságon, felsőbb kapcsolataidat feltétlenül hozd magaddal a tárgyalásra! Tudod, arra a „főhadnagy úrra” gondolunk az Engels utcából, aki Balogh százados „területét” átvette.

„Halasi”!

Valahányszor belenézel a tükörbe, vagy éppen tanítási órán diákjaid szemébe, gondolj arra, hogy mi nem felejtünk!...

Ég veled!

Igric és Barátai

Folytatása következik: A BIZONYÍTÁSI ELJÁRÁ(SOKK?)

Nyíregyházi Városi Bíróság

B. 3032/1991/9. szám

A Magyar Köztársaság Nevében !

A Nyíregyházi Városi Bíróság Nyíregyházán 1992. február 20.-án, tárgyalás mellőzésével meghozta az alábbi végzést:

A bíróság R. Kovács László vádlottal szemben (...) a nagy nyilvánosság előtt elkövetett rágalmazás vétsége miatt indult büntető eljárást megszüntette.

Hamvas László maga viseli a felmerült bűnügyi költségeket. A végzés ellen a kézbesítéstől számított 8 napon belül fellebbezésnek van helye.

Indokolás:

Hamvas László magánvádló 1991. október 4.-én tett feljelentést R. Kovács László vádlottal szemben, azért mert róla a nagy nyilvánosság előtt a becsület csorbítására alkalmas tényeket állított. Hamvas László magánvádló a bírósághoz 1992. február 11.-én érkezett 8. számú beadványában a vádat elejtette és R. Kovács Lászlóval szemben a büntetőeljárás megszüntetését kérte.

A Be. 325. § (1) bek. szerint a magánvádló a vádat az ügydöntő meghozataláig elejtheti, a vád elejtését nem köteles indokolni. A bíróság az eljárást megszüntetheti, ha a magánvádló a vádat elejtette. Ezért a bíróság az eljárást a Be. 170. § (1) bek. e pontja alapján, figyelemmel a Be. 326. § (1) bekezdésben írottakra is megszüntette. A bíróság a bűnügyi költség viseléséről a Be. 328. § (1) bek. alapján rendelkezett, figyelemmel a Be. 218. § (1) bekezdésében írottakra is.

Dr. Kruták Beatrix

városi bíró

No comment!